

Jak často se to stávalo? Jak často chodil domů v takovém stavu?

To vůbec nedokážu odhadnout, vymýšlela bych si. Nevím, jestli to bylo několikrát do měsíce, nebo častěji. Nechci být vůči tátovi nespravedlivá, vyprávím jen to, jak jsem to jako dítě vnímala. Někdy mě probudil hluk a jindy jsem nespala vůbec, protože jsem slyšela, že se něco děje. V našem domě vedly z přízemí schody do patra a za jejich rohem byl malý výklenek. Často jsem tam seděla schovaná. Nechtěla jsem, aby mě kdokoliv viděl. Jen jsem poslouchala, co se dole odehrává. Strašně jsem chtěla mamce pomoci, ale zároveň jsem se hrozně bála.

Čeho nejvíc?

Táty. Věděla jsem, čeho je schopný. Viděla jsem, jak mamku shodil ze schodů nebo ji uhodil. Kolikrát jsem byla rozhodnutá, že dolů poběžím a zastanu se jí. Jenže pak jsem si představila, že se otočí proti mně, a úplně jsem ztuhla. Dodnes si pamatuju tu bezmoc. Chcete pomoci člověku, kterého milujete, ale bojíte se udělat jediný krok.

Viděla jsi, jak táta shodil tvoji mámu ze schodů? To je opravdu silný zážitek, jak jsi to vnímala jako dítě?

Myslím, že právě to bylo možná nejtěžší. Nebyla jsem ten, kdo mohl něco změnit, jen jsem stála opodál a dívala se na něco, čemu jsem jako dítě vůbec nerozuměla. Chci hlavně zdůraznit, že popisuju, jak jsem to prožívala jako dítě, a jsou to moje subjektivní vzpomínky. Schody u nás v domě vedly z přízemí do prvního patra a byly zatočené, tenkrát jsem stála nahoře, takže jsem viděla hlavně to, co se dělo před samotným pádem. Když mamka spadla, neviděla jsem ji. Dodnes vlastně nevím, co následovalo. Pamatuju si ale obrovský strach o mamku a zároveň o sebe samu. Když jako dítě vidíte, čeho všeho je člověk schopný, začne vás napadat, jestli nebudete další na řadě. Přitom jde o vaše rodiče. Máte pocit, že by se měli mít rádi, vzájemně se chránit a vytvářet bezpečný domov, ale najednou stojíte na schodech a díváte se na něco, co se do dětského světa vůbec nevejde.

Co ti z té chvíle nejvíc zůstalo v paměti?

Vzpomínám si hlavně na mamčin pláč. Myslím, že se ani nedokázala bránit. Možná nevěděla jak, třeba se bála, že by všechno bylo ještě horší. Taký si pamatuju, že ještě předtím, než ji táta shodil ze schodů, jsme byli nahoře v patře. Táta byl strašně zlý. Držel mámu za hlavu, mluvil s ní ironicky, pichlavě a ponižoval ji. Nebylo to jen fyzické násilí, bylo v tom i psychické týrání. Hrozné pro mě bylo i to, že jsem stála vedle něj, všechno sledovala a jemu to bylo úplně jedno.

Co se stalo, když máma spadla?

Co se dělo potom, si už nepamatuju. Nevím, jestli šel za mamkou dolů, nebo ji tam nechal. Jako by se mi ta část z paměti úplně vymazala. Doma se o tom pak vůbec nemluvalo. Nám dětem nikdo nic nevysvětlil. Myslím, že u nás doma panoval obrovský strach tohle téma vůbec otevřít. Jenže i když se o tom mlčelo, nikdy to nezmizelo.

Bála ses, že mamku zabije?

O jedné takové situaci mi máma později vyprávěla. Prý byla doma jednou tak vyostřená hádka, že v noci utekla v noční košili k sousedům. Přespala u nich, protože měla pocit, že kdyby zůstala doma, mohlo by to pro ni dopadnout opravdu fatálně. Když mi to po letech vyprávěla, zeptala jsem se jí: „A *nás jsi tam nechala?*“ Řekla mi, že byla přesvědčená, že mně ani bráchovi by táta nikdy neublížil. Já si tu událost nepamatuju. Asi ji můj mozek vytěsnil. Na terapiích jsem pak pochopila, že se to dětem v podobných situacích stává. Co mě ale mrzí dodnes, je ještě jedna věc. Bydleli jsme v klidné ulici. Sousedi se znali, děti si spolu hrály, zkrátka jsme o sobě navzájem věděli. Všichni museli tušit, co se u nás děje, ale nezakročil vůbec nikdo.

Požádala máma někdy o pomoc, třeba policii?

Myslím, že ne. Policie u nás nikdy nebyla. Mamka se nejspíš bála, že by tím všechno jenom zhoršila a táta by se jí pomstil.